

UNITÁRIUS ÉLET

XXXIX. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

1985. JANUÁR-FEBRUÁR

LEVÉL AZ OLVASÓHOZ

Számot szoktunk vetni esztendőfordulókor, s így jöttem rá arra, hogy lapunk UNITÁRIUS ÉLET elnevezéssel immáron a XXXIX. évfolyamába fordult. 1985 gazdag az évfordulóban, melyekről a napisajtó mellett, lapunk terjedelméhez mérten, mi is meg fogunk emlékezni.

Az elgondolás késztetett arra, hogy kezembe vegyem könyvtárunkban az UNITÁRIUS ÉLET és elődje, az UNITÁRIUS ÉRTESÍTŐ eddigi évfolyamait.

Józan Miklós budapesti lelkész, 1902-től esperes, 1920-tól püspöki vikárius, majd 1941–46 között kolozsvári unitárius püspök volt az Unitárius Értesítő alapítója és első szerkesztője. Kezdetben a lap tulajdonosa a budapesti unitárius egyházközség volt. Az Unitárius Értesítő utolsó száma 1944 szeptemberében jelent meg.

Az Unitárius Értesítő szerkesztésének munkájában Józan Miklóst követően még a következők szolgáltak: Barabás István, dr. Iván László és Pethő István, 1937–1942 közt Ferencz József, és a megjelenés utolsó éveiben Szent-Iványi Sándor, akinek segítőtársa Kereki Gábor volt.

A második világháború befejeződése után pár évig szünetelt a megjelenés. A lap címe alulírott javaslatára megváltozott, és UNITÁRIUS ÉLET címen indult meg, és tulajdonosa azóta a Magyarországi Unitárius Egyház. 1947-ben a szerkesztés munkáját dr. Csiki Gábor kezdte meg és folytatta 1957-ig. Segítőtársa a szerkesztésben dr. Nyiredy Géza, aki akkoriban egyházunk előadó tanácsosa volt.

Az egyházvezetésben bekövetkezett változással Pethő István lett a lap szerkesztője, akinek a következő évtől kezdve Bencze Márton volt a segítőtársa.

1966-ban az egyházvezetésben újabb változás történt. Pethő István lemondása után R. Filep Imrét választották meg püspöki helynökké. Az Unitárius Élet felelős kiadója Filep Imre, felelős szerkesztője Bencze Márton lett, akik négy éven át szerkesztették a lapot.

1970 decemberében Filep Imre váratlanul elhunyt, s a lap szerkesztését alulírott vette át, s mint felelős szerkesztő és kiadó jegyzi ma is, immáron 14 esztendeje. A munkatársak, főként a lelkészek alkották a szerkesztő bizottságot.

A felelős kiadói feladatkört néhány évig Huszti János látta el. Ma Szent-Iványi Ilona, mint felelős szerkesztő-helyettes segít a nehéz, hálátlan, de mindig egyházunk javát és a haza üdvét szolgáló szerkesztői munkában.

1922 óta egyik kézből a másikba ment át a szerkesztés munkája, és népes munkatársi tábor segítette a mindenkor vezető szerkesztőt. A lap cikkírói lelkészeink mellett világi híveink, de sokan támogattak cikk írásával, vagy már megjelent cikkük újraközlésének átengedésével az egyházunk táborán kívül élők közül is.

1971-ben, amikor alulírott a lap szerkesztését átvette, évente csak négy alkalommal jelent meg összesen 32 oldalon. Ma már évente hat alkalommal jelenünk meg — karácsonykor és húsvétkor dupla oldalterjedelemben —, vagyis évente összesen 64 oldalon szolgáljuk híveinket és olvasóinkat.

Kőrösi Csoma Sándor

Japánba indulásunk előtt olvastunk arról, hogy buddhista körök az évforduló alkalmából Kőrösi Csoma Sándorról, a jeles magyar orientalistáról szobrot készítettek, és azt a japáni fővárosban tartott ünnepségek rendjén avatták fel.

Tokióban, a magyar nagykövetségen tett látogatásunk alkalmával tudtuk meg, hogy a szobrot a tokiói Nemzeti Múzeum őrzi, és megígérték, hogy a szoborról fényképet szereznek be és azt megküldik az Unitárius Életben való közlés céljából. Nagykövetségünk szíves utánjárása után a fénykép megérkezett.

A közölt kép alkotója japán művész, a szobor csak az alkalmi kiállításon volt látható, s azt — amint már jeleztük — ma a tokiói Nemzeti Múzeum gyűjteményében őrzik.

(Dr. F. J.)

Lapunkat Erdélyben és a nyugati országokban, tengereken innen és túl, sokan olvassák, és megjelenését az előfizetőkön túlmenően számosan időről időre küldött adományokkal támogatják.

Köszönet illesse a cikkek íróit, hírek beküldőit és a támogatókat, hiszen a drága nyomdai, postai és adminisztrációs költségek miatt csak így tudjuk lapunkat rendszeresen megjelentetni. Korábban a Zrínyi Nyomda állította elő lapunkat, néhány éve az Egyetemi Nyomda dolgozóinak mondunk köszönetet megértő segítségükért és támogatásukért.

Örömmel fogadjuk olvasóink leveleit, benne az elismerő sorokat, de a kritikát is. Köszönjük a megértést és az áldozatos támogatást.

Munkánkat igyekszünk körültekintéssel végezni, de csak akkor tehetünk minden jogos igénynek eleget,

főként hírszolgálatunk rovataiban, ha az illetékes lelkészek és más érdekeltek idejében értesítenek az egyházi élet eseményeiről.

A meginduló új esztendőben, Istentől további segítséget remélve, köszöntjük előfizetőinket és olvasóinkat, támogatóinkat. Kérjük segítségüket továbbra is. Bárki előfizethet két példányra, s akkor a második példányt olyan hívünknek küldjük, aki anyagi helyzete miatt nem áldozhat előfizetésre, melyet a vonatkozó lapkiadói határozat alapján 1985-től évi 60 forintra emeltünk. Azoktól, akik már 1984-ben 54 Ft-tal előfizettek, kérjük a különbözet befizetését a lelkési hivatalok útján, ha lehet márc. 31-ig.

Adjon a mi egy igaz Istenünk mindnyájunknak boldog új esztendőt!

Dr. Ferencz József

IFJÚSÁGI KONFERENCIA

Egyházunk utoljára 1947-ben, Dunapatajon rendezett Ifjúsági Konferenciát, az akkori lelkész Huszti János, és a volt Brassai Sámuel Ifjúsági Egylet szervezésében. Ma is sokan emlegetik, ennek a konferenciának hangulatát, élményeit, az ott szerzett lelki és szellemi kincseket.

A gyermek és ifjúsági munka, komoly és felelősséggel teli része az egyházi munkának. Budapesten és vidéki gyülekezeteinkben, a szórványokban is tapasztalható a fiatalok egyház iránti érdeklődése.

Budapesten két évvel ezelőtt újra megindultak az ifjúsági Biblia-órák, ahol az áhítatok, imádságok mellett, gitáros éneklés, és hittani viták is folynak.

1983 őszén Hódmezővásárhelyen, a megújult gyülekezeti teremben Ifjúsági Találkozót rendeztünk. Az akkor kötött kapcsolatok, barátságok ma is tartanak. Időről időre a Pesten járó vidéki fiatalok felkeresik templomainkat, az ifjúsági Biblia-órákat.

Így merült fel a budapesti egyházközségben annak az igénye, hogy 1985 tavaszán újra Ifjúsági Konferenciát szervezzenek az ország unitárius fiataljainak és a magukat fiatalnak érző testvérek számára.

Az Egyházi Képviselő Tanács 1984. nov. 23-i ülése határozatából:

az Ifjúsági Konferencia ápr. 26—27—28-án lesz Budapesten, a Nagy Ignác u. 2—4. sz. alatti egyházi központban. Témája: ismerkedés századunk unitárius teológiájával, „Kerek világ” címen.

A kevés vendégszobai férőhely miatt, gyülekezeti elszállásolás lesz.

Érdeklődni lehet a Püspöki Hivatalban, vagy a lelkési irodákban. Jelentkezési lapokat fogunk szétküldeni, s kérjük előre, időben jelezni a részvételt.

A részletes programot lapunk következő számában közöljük, s a gyülekezeteknek is szétküldjük.

Kérjük minden kedves fiatal testvérünket, hogy részvételével, hozzájárulásával segítse elő hitéleti munkánkat, a konferenciát. S unitárius felelősséggel gondolkodjék egyházunk jövőjéről!

Ifjúsági találkozók

A Budapesti Unitárius Egyházközség, Nagy Ignác utcai gyülekezetében, gyermek biblia-órákat a következő vasárnapi időpontokban tartunk: febr. 10., febr. 24., márc. 10., márc. 24., ápr. 14., ápr. 28.

A Nagy Ignác utcai gyülekezetben a felnőtt Ifjúsági Biblia-órákat, kéthetenként, hétfőn este 6 órakor tartjuk a következő napokon: febr. 4., febr. 18., márc. 4., márc. 18., ápr. 1., ápr. 15., ápr. 29.

A MINISZTERTANÁCS HATÁROZATA

TISZTELT PÜSPÖK ÚR!

Értesítem, hogy előterjesztésünkre, a Minisztertanács — helyt adva az egyházak vezető testületei kérésének — úgy határozott, hogy az államsegélyeket továbbra is biztosítja 1990. december 31-ig, évente az 1984-ben jutott összegnek megfelelő mértékben. Egyben tájékoztatom, hogy az Állami Egyházügyi Hivatal 1985-től az évi államsegélyt egyszeri kiutalással bocsátja az egyházvezetés rendelkezésére.

Amikor a Minisztertanács fenti határozatáról értesítem, kifejezem őszinte reményemet és meggyőződésemet, hogy az elkövetkező években tovább folytatódik és erősödik államunk és a Magyarországi Unitárius Egyház közötti jó együttműködés a népünk békés, boldog jólétét szolgáló célkitűzések megvalósításáért.

Budapest, 1984. december 5.

Tisztelettel
Miklós Imre
államtitkár

Hálás köszönettel vettük tudomásul Miklós Imre államtitkár értesítését és államunk további segítőkészségét egyházunk irányában.

Hódmezővásárhely

KÖZÖS FELELŐSSÉGGEL

E címen a Magyar Nemzet dec. 15-i számában a jeles publicista, Vértessy Péter vezércikknek beillő formában ad számot arról a találkozóról, melyet dec. 13-án a Parlamentben tartott Sarlós István miniszterelnök-helyettes, s melyen részt vett Miklós Imre államtitkár, két elnökhelyettes társaságában és a magyarországi egyházak és felekezetek felelős vezetői. Ebből az írásból idézzük az alábbiakat:

RÉGI, JÓ HAGYOMÁNYA társadalmi életünknek, hogy a Hazafias Népfront vezetői évente vendégül látják baráti beszélgetésen a magyarországi egyházak és felekezetek képviselőit. Arra azonban először került sor, hogy az egyházi vezetők a Minisztertanács elnökhelyettesének meghívására és vendégeként a Parlamentben ismerkedjenek hazánk, s a világ gondjaival, az országunk előtt álló feladatokkal. Sarlós István miniszterelnök-helyettesnek a találkozóra invitáló sorai hangsúlyozták, hogy a magyar állam és a magyar egyházak között évtizedek együttes munkájának gyümölcseként kialakult jó, partneri viszonyból természetesen következik, hogy az esztendő vége felé a számvetési munkájában, a következő — az ország életében ünnepi — esztendő feladatainak felelős áttekintésében az állami vezetés számít a magyarországi egyházak és felekezetek vezetőinek segítségére, véleményére is.

Nem a protokolláris események közül való volt tehát az eszmecsere, hanem valódi, kötetlen munkamegbeszélés. Amint bevezető mondataiban a miniszterelnök-helyettes hangsúlyozta is: a teremben ülők mindnyájan — ki-ki a maga helyén — az ország népének a képviselői, az állami vezetés éppúgy, mint az egyházak vezetése osztozik a nagyobb közösség, a haza gondjaiban, örömeiben. Az, hogy Magyarországon az állam és az egyházak viszonya jó és kiállja a nemzetközi összevetés próbáját, jogosíthat fel mindenkit, hívő és nem hívő állampolgárokat arra a reményre, hogy a jövőben is minden állampolgár, egész Magyarország javára fejlődik majd.

Sarlós István rövid áttekintését adta ezután a nemzetközi helyzetnek, s országunk belső állapotának, eredményeinknek. Összintén szólt a gondokról is. Arról például, hogy az életszínvonal megőrzéséért vívott harcban is észre kell vennünk: a lakosság egyes rétegei, csoportjai anyagi gondokkal kerültek szembe az utóbbi időben. Beszélt arról, hogy a kormányzat tervei között intézkedéssorozat szerepel a rétegek gondjainak enyhítésére, s ugyanakkor arra is, hogy legyen igazságosabb a javak elosztása — az elvégzett munka mennyiségének és minőségének alapján. Szólt arról is, hogy népünk túlnyomó többsége támogatja a párt és a kormány politikáját, egyes társadalmi kérdések megítélésében mégsem lehet elvárni a teljes egyetértést, s realisan látnunk kell: akadnak, akik néha a teljes elutasítás álláspontjára helyezkednek. E helyzetekben az állami és a pártvezetés munkamódszere a meggyőzés, a vita, mint ahogy a világon oly nagyra értékelt és elismert magyar külpolitika is a párbeszédet tartja a konfliktusok rendezéséhez vezető egyetlen, racionális útnak. Bevezetőjében a miniszterelnök-helyettes számos olyan fontos témáról szólt, mint népgazdaságunk helyzete, társadalmunk erkölcsi, etikai gondjai, nemzetiségi politikánk, vagy például a zöltség-gyümölcs piac ellentmondásai.

Az 1985-ös esztendő kiemelkedő eseményeiről, felszabadulásunk negyvenedik évfordulójáról, az MSZMP XIII. kongresszusáról és az új választójogi törvény alapján lebonyolítandó választásokról beszélve, hangsúlyozta: a készülődéstől ne elsősorban az emelkedett ünnepélyességet várjuk; az ország életében e fontos eseményekre a hétköznapi eredményes munkájával lehet a legméltóbban felkészülni. Miként az MSZMP nemrégiben közzétett kongresszusi irányelveinek vitájában sem a dicsőítő megjegyzések jelentik a legfőbb értéket, hanem a valóságos gondokat és eredményeket feltáró, a továbblépés mikéntjét elemző vélemények.

ILYEN, A GONDOKAT ÉS AZ EREDMÉNYEKET egyaránt áttekintő volt az egyházak, felekezetek vezetőivel folytatott beszélgetés további része is. Az egy-

házi vezetők felszólalásaikban kitértek arra, hogy milyen fontos világszerte megbecsülést szerezni a magyar kül- és belpolitikának.

Beszéltek természetesen az egyházak vezetői aggasztó jelenségeiről is. A kisnyugdíjasok, az alacsony keresetűek vagy éppen egyes, kis jövedelmű értelmiségi rétegek gondjait többek — közöttük Lékai László bíboros, Bartha Tibor református, Káldy Zoltán evangélikus, vagy Ferencz József unitárius püspök — is nagy nyomattal említették. De éppígy esett szó a beszélgetésen a fegyelmezett, hatékony munkavégzés fontosságáról vagy a döntések következetes végrehajtásáról. Lékai László bíboros és Káldy Zoltán evangélikus püspök külön is felhívta a figyelmet az egyházak vezetőit és a hívőket egyaránt aggasztó negatív erkölcsi jelenségekre.

ÖSZINTE, FELELŐSSÉGTELI SZAVAK hangzottak el a parlamenti beszélgetésen. Annak a politikának jegyében, amelynek egyik fontos vívmánya az állam és az egyházak kapcsolatának — néha vitákat is magával hozó — kiegyensúlyozottsága. Annak a légkörnek jegyében, amely az egyházak számára természetessé tette, hogy márciusi, egyházközi béketanácskozásuk jelmondatául ezt válasszák: „Felelősséggel a hazáért és az emberiségért.”

Mert a felelősségünk — minden állampolgáré — valóban közös.

Vértessy Péter

SZERVEZETI TÖRVÉNYÜNKRŐL

„A Magyarországi Unitárius Egyház az egyetemes keresztény anyaszentegyház része, az evangéliumi élet elkötelezettje. Jézus példaadása szerint mindent az emberért tesz, Isten dicsőségére.”

„Az unitárius egyház evangéliumi elkötelezettségét az 1568-ban tartott tordai országgyűlésen fogalmazták meg eleink.”

„Az unitárius egyház a fejlődő és gyarapodó élet mellett kötelezte el magát és azt szolgálja. Ebből fakad a mi tennivalónk: fokozni és növelni az emberekben levő jó képességeket, s e törekvésünk arányában elnyerni Isten szent szellemének tisztító, javító és öntudatosító erejét, ezáltal olyan közösségi életet teremteni — Istennek országát itt a földön —, melyben a szeretet, a testvériség és a béke szelleme tölti el az emberek lelkét és cselekvési szándékát, s tág tere nyílik az alkotó munkának, népek, nemzetek és fajok egyetértésének és együtt való munkálkodásának.”

„Örömmel járunk egy úton a szocializmust építő magyar népünkkel, s osztozunk minden örömeiben és minden gondjában. Erőnket fokozza az a lelki kötelek is, amely a világ unitárius és szabadelvű keresztényeivel, az International Association for Religious Freedom-mal, valamint a békéért küzdő szervezetekkel és emberekkel összeköt.”

Ezeket a mondatokat korszerűsített szervezeti törvényünk bevezető részéből idéztük.

Lapunk terjedelme nem teszi lehetővé a törvény részletes ismertetését, de úgy gondoljuk, szükség van arra, hogy az Egyházi Képviselő Tanács 1984. november 23-i ülésén elfogadott egyházi alkotmányunkról (I.: A Magyarországi Unitárius Egyház hatóságai és tisztségviselői) — mely csak az állami megerősítés után lép hatályba — olvasóinkat nagy vonalakban (elsősorban idézetek segítségével) tájékoztassuk. Már előljáróban fel szeretnénk azonban hívni a figyelmet arra, hogy a törvény 1-1 teljes példánya valamennyi egyházközségünknek birtokában van, s így híveinknek módjában áll azt részleteiben is tanulmányozni.

Néhány szót az előzményekről. Mint ismeretes, az első világháborút követően Budapesten Igazgató Tanács alakult, s ez gyakorolta — élén a püspöki vikáriussal — a korábbi „IX. Duna-Tisza-menti Egyházkör” területén a főhatósági jogkört, ami 1940 és 1944 között újra a kolozsvári püspökség hatáskörébe került.

A második világháború után ismét feléledt a korábbi önálló egyházköri szervezet, melynek élén a püspöki helynök állt. Minthogy a Román Népköztársasági Unitárius Egyház 1949-ben megalkotta a magakülön, kizárólag Románia területén hatályos törvényét, melyben a Duna-Tisza-menti egyházkörről nincs említés, elkerülhetetlenné vált a Magyarországi Unitárius Egyház új Szervezeti Törvényének kidolgozása, amit az 1968. augusztus 21-i jubileumi Zsinati Főtanács határozott el, s amit 1971-ben az Állami Egyházügyi Hivatal megerősített. Az időközben szerzett tapasztalatok alapján az 1983. október 15–16-i Zsinati Főtanács úgy döntött, hogy Szervezeti Törvényünket részlegesen át kell dolgozni.

A korszerűsített szervezeti törvény felépítése lényegében azonos a korábbiéval. A kerekén 50 oldalas anyag az „Általános határozatok” után 4 részre, s azon belül 28 fejezetre oszlik: 171 paragrafust ölel fel és függelékben tartalmazza az esküformákat.

Az „Általános határozatok” közé felvételre került néhány olyan paragrafus, mely törvényerőre emeli, illetve a mai megítélésünk alapján módosítja a korábbi gyakorlatot.

„Annak az egyháztagnak, aki egyházi tisztségében (pl. mint keblitanácsos) hosszú időn keresztül kiemelkedő tevékenységet fejtett ki, örökös tisztségviselői (pl. „örökös keblitanácsos”) címet adományozható. Az örökös tisztségviselő teljes jogú tagja annak a testületnek, amely neki ezt a címet — az Egyházi Főtanács jóváhagyásával — adományozta. Az örökös tisztségviselők száma nem haladhatja meg a testület rendes tisztségviselőinek egyharmadát.”

I. Rész „Egyházközség és hatóságai”

„Unitárius egyházközségi tag az a nagykorú konfirmált személy, aki az unitárius egyház hitelveit és az ezekből fakadó erkölcsi elveket magára nézve kötelezőnek ismeri el, és az egyházközség fenntartásához anyagilag önként és illő mértékben hozzájárul.”

„...A közgyűlés tagjai: a) hivatalból valamennyi egyházközségi tisztségviselő, b) az egyházközség minden olyan nagykorú tagja, aki az egyházi szolgálatokat igénybe veszi, aki az egyházközség terheinek hordozásához illő mértékben hozzájárul. — A közgyűlésen csak a fenti követelményeknek megfelelő hívek gyakorolhatnak tanácskozási, szavazási, választói és megválaszthatósági jogot. — A közgyűlés tagjai jogait csak személyesen gyakorolhatják.”

A keblitanács tagjainak számát (az egyházközség lélekszámától függően) az Egyházi Képviselő Tanács állapítja meg.

„A keblitanács határozata ellen a fellebbezési szándéknak a gyűlésen szóban történt bejelentése után 15 napon belül lehet — indokolással — fellebbezni, első fokon az egyházközség közgyűléséhez, másodfokon az Egyházi Képviselő Tanácshoz, harmadfokon az Egyházi Főtanácshoz.”

II. Rész „Egyházközségi tisztségviselők”

„Istentiszteleti szolgálatot a lelkészek és a Teológiai Intézet hallgatói végezhetnek; kivételesen — a püspök engedélye alapján — világiak is végezhetnek istentiszteleti szolgálatot, kiszolgáltathatják az úrvacsorát, kereszthelhetnek, megáldhatják a házasságokat és elvégezhetik a temetési szertartást.”

„A lelkész... köteles beszolgálni olyan egyházközségekbe, melyekben a lelkészi állás üresedésben van; ezért a szolgálatért a lelkészi javadalomból kiszakítható méltányos tiszteletdíjban részesíthető. A helyettesítő lelkész a rendes lelkész minden kötelességét teljesíti.”

„Felkérésre mindenki részesítendő temetési szertartásban, a halál nemére való tekintet nélkül.”

„Énekvezér (kántor) csak az egyházi főhatóság által elismert oklevéllel rendelkező egyén lehet.”

„Amennyiben az énekvezéri tisztség betöltésére nincs lehetőség, a teendők ellátására vonatkozóan a keblitanács intézkedik.” — A megbízott személy — amennyiben unitárius vallású — hivatalból tagja a keblitanácsnak.

III. Rész „Egyházi főhatóságok és intézményeik”

„A Magyarországi Unitárius Egyház főhatóságai: a) az Egyházi Főtanács, b) a Zsinati Főtanács és c) az Egyházi Képviselő Tanács.”

Az egyházi főhatóságoknál éppúgy érvényesül a kettős (egyházi és világi renden levő) vezetés elve, mint az egyházközségeknél: a főhatóságok elnökei a püspök és a főgondnok.

„Az Egyházi Főtanács tagjai: 1. hivatalból: a püspök, a főgondnok, a főjegyző-püspökhelyettes(ek), a főgondnokhelyettes(ek), a közügyigazgató, az előadótanácsos, a püspöki titkár, a számvevő, a pénztáros, a jogtanácsos, a levéltáros, a könyvtáros, az Unitárius Teológiai Intézet igazgatója, felügyelő gondnoka és tanárai, a rendes — azaz tényleges egyházi szolgálatot ellátó — és a nyugalmazott lelkészek, valamint az énekvezérek. — 2. Az egyházközségek által választott tagok: az anya-, társ- és leányegyházközségek által — az Egyházi Képviselő Tanács által meghatározott számban — jelölés alapján, titkos szavazással, szótöbbséggel 6 évre megválasztott tagok. — 3. Az Egyházi Főtanács által jelölés alapján, titkos szavazással, szótöbbséggel 6 évre megválasztott 12 tag.”

„Az Egyházi Főtanács szükség szerint, de legalább minden harmadik évben ülésezik, Budapesten.”

„A Zsinati Főtanács az Egyházi Főtanács kiemelt formája. Meghatározó feladata püspök és főgondnok választása, valamint lelkészek felszentelése és törvényalkotás.”

„A Zsinati Főtanács általában minden hatodik évben ülésezik...”

„Az Egyházi Képviselő Tanács az Egyházi Főtanács képviselőjében, a hatályos törvények alapján vezeti az egyházat, s intézkedik minden ügyében. Székhelye Budapest.”

A törvény rögzíti, hogy az Egyházi Képviselő Tanács tagjai az egyház (központi) tisztségviselői, a rendes lelkészek, valamint az Egyházi Főtanács tagjai közül jelölés alapján, titkos szavazással 6 évre megválasztott 12 tag.

„Ha valamely tisztség bármely ok miatt időközben megüresedik, annak betöltése csak a ciklus hátralevő részére történik.”

„Az Egyházi Képviselő Tanács mellett véleményadás céljából Állandó Vegyes Bizottság működik.”

„A Magyarországi Unitárius Egyházban a lelkész-képzés és a teológiai tudományok művelése az akadémiai fokú budapesti Unitárius Teológiai Intézetben történik. Működéséről külön jogszabály intézkedik.”

IV. Rész „Egyházi tisztségviselők”

Ez a rész a tisztségviselők hatáskörét és feladatait taglalja.

A püspöki titkár kivételével — akit a lelkészi végzettséggel rendelkező egyháztagnak közül a püspök nevez ki, s aki az előadó-tanácsost akadályoztatása esetén helyettesíti — minden (központi) tisztségviselőt jelölés alapján, titkos szavazással, szótöbbséggel választanak meg a Főtanács (a püspököt és a főgondnokot a Zsinati Főtanács, a többieket a Zsinati Főtanács vagy az Egyházi Főtanács) ülésén.

Az egyház két legfőbb tisztségviselőjének — a püspöknek és a főgondnoknak — a jelöléséhez az Állami Egyházügyi Hivatal 1/1971. sz. rendelkezése alapján előzetes állami hozzájárulás szükséges. Hivatalba lépésük előtt az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke előtt állami hűség esküt tesznek.

Az új törvény lehetővé teszi két főjegyző-püspökhelyettes és két főgondnok-helyettes választását.

Függelék

Az egyik esküforma azt az esküt rögzíti, amelyet a lelkészjelölt tesz le, felszentelése alkalmából — a másik azt, amelyet az egyházi tisztségre újonnan megválasztott egyháztagnak megválasztása alkalmából.

Rövid ismertetésünket a „Bevezető” két sorának idézésével zárjuk: „Hisszük, hogy a reménységünk szerinti életet egyházi törvényeink is elő fogják segíteni.”

Dr. Nyiredy Szabolcs

Fogjunk össze a gyermekek megmentéséért

Az UNICEF, az ENSZ Gyermek-Alapítványának főigazgatója, James P. Grant adta közre a „Világ gyermekeinek helyzete 1985-ben” c. jelentését.

A fejlődő országokban az adott nemzetközi és gazdasági helyzetben igen nehéz feladat a gyermekek életkörülményeinek javítása. Különösen aggasztó az afrikai gyermekek helyzete.

A mellékelt számadatokból és grafikonokból azonban kiderül, hogy az elmúlt években a nemzetközi összefogás milyen jelentős eredményeket hozott. Gondoljunk csak a védőoltásokra, vagy a veszedelmes gyermek-kiszáradás elleni küzdelemre.

1984-ben, becslések szerint, félmillió gyermek életét mentették meg az (ORT) orális hidratáló módszerrel. Ezt a metódust — só és cukor adagolásával a vízhez — otthon a szülők is elvégezhetik. Ez azért is igen jelentős, mivel így 40 000 gyermeket felét lehet megmenteni, akik különben naponta elhalnak a fejlődő országokban.

Megdöbbentő adatok ezek, különösen az akut hasmenésben, a kiszáradásban, az alultápláltságban elhaló gyermekek száma.

Ezeket a sürgető problémákat segít az UNICEF a világ népeinek összefogásával. És itt nemcsak a gyermekek életének megmentéséről van szó, hanem már az édesanyák oktatásáról, segítségéről is.

A fejlődő országokban az asszonyok kétszer annyit dolgoznak, mint a férfiak: a kezdetleges fokon álló mezőgazdaságban is ők dolgoznak hátukon gyermekükkel, s ugyanakkor a házban, a ház körül is ők végzik

a munkát. Így nem csoda, ha nem tudják megfelelő ideig szoptatni gyermeküket. Az anyatej nemcsak a legfontosabb táplálék a kisbaba számára, de ugyanakkor védekezést is biztosít a fertőzésekkel, különböző betegségekkel szemben.

A jelentés érdekes statisztikát tartalmaz nyugat-európai országokról, ahol százalékban jelentősen kimutatható, az UNICEF és más egészségügyi szervek hatására a szoptatások számának és idejének növekedése. Az elkényelmesedett fejlett országokban már-már kiment a szoptatás a „divatból”, mikor rájöttek, hogy milyen jelentős fizikai és pszichés károkat szenved a későbbiekben az, akit nem szoptatott az édesanyja.

Az UNICEF teljes elkötelezettséggel dolgozik a gyermekek megmentésén. Nem szépen hangzó szövegeket és terveket tűznek ki célul maguk elé, hanem konkrét, gyakorlati megoldásokat nyújtanak.

A terhes anyák védelme, a szoptatás fontosságának hangsúlyozása, a gyermekek vízellátása, a kiszáradás elleni védekezés, a védőoltások, a szülők felvilágosítása — mind olyan egyszerű módszerek, melyek közös összefogással, erőfeszítéssel, sok ezer gyermek életét menthetik meg, nap mint nap. Már csak az a kérdés marad hátra: „Vajon meg akarjuk-e ezt tenni!”

Hatalmas sötét szemük, felpuffadt kis hasuk, csontváz testük legyen lelkiismeretünk vádlója, ha nem cselekszünk!

Orbókné Szent-Iványi Ilona

Elveszítjük életünket, hogy megtaláljuk azt

Részlet Albert Schweitzer
„Civilisation et l'Ethique”
című művéből

Amint a hullám sem különülhet el az óceán tömegének mozgásától, én sem zárkozhatom be saját életem keretei közé, részt kell vennem a körülöttem zajló életben.

Az erkölcs nyugtalanító tanokat suttog a fülembe „Boldog vagy — így szól —, ezért felszólítalak, adj sokat önmagadból! Mindazt, amiből többet kaptál, mint mások: egészségedet, javaid, tehetséged, sikereid, ragyogó gyermekkorod, meghitt családi életed — nincs jogod, hogy csak önmagadból eredőnek tekintsd. Ennek az árát meg kell fizetned, és saját életed kivételes áldozataként más életeknek kell árasztanod.”

Az erkölcsen szigorú a boldog emberek irányában, rájuk veti magát, lobogóval a kezében remélve, hogy ki tudja őket rántani a megszokott kerékvágásból, és önfeláldozó kalandkeresőként bedobhatja őket egy olyan világba, amely a

nagylelkűségnek már túlságosan is hiányával van.

Napjainkban az emberek, akiket szinte munkaeszközként használnak, ki vannak téve annak, hogy önző és napról napra gépiesen pergő életet éljenek.

Egyesek tudomást szereznek erről a veszélyről, mások ellenben résztvevőivé válnak: az elv, hogy munkájukon kívül semmi kötelezettségük sincs, kényelmesnek tűnik számukra.

Az embereknek gyakran nagyon kevés idejük van arra, hogy adakozzanak, de bármilyen is legyen helyzetük, mindnyájan készen kell, hogy álljanak segítségnyújtásra ilyen vagy olyan módon, azoknak akiknek erre szükségük van.

De a mi létünk nem nyeri el igazi értékét addig, amíg mi magunk nem érezzük ennek a mondásnak igazságát: az aki elveszti életét, megtalálja azt.

Franciából fordította:
Dr. Dalibor Marianne

Miklós Imre államtitkár a Vatikánban

A Magyar Népköztársaság és a Vatikán közötti részleges megállapodás huszadik évfordulója alkalmából Miklós Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke, látogatást tett a Vatikánban. Agostino Casaroli bíboros államtitkárnak átadta Lázár György miniszterelnök személyes üdvözlését, és jókívánságait fejezte ki a bíboros államtitkár hetvenedik születésnapja alkalmából.

II. János Pál pápa magánkihallgatáson fogadta Miklós Imre államtitkárt. (MTI)

KITÜNTETÉS

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 67. évfordulója alkalmából, eredményes munkássága és közéleti tevékenysége elismeréseként, a Szocialista Magyarországi Érdemrenddel tüntette ki Miklós Imre államtitkárt, az Állami Egyházügyi Hivatal elnökét.

Magas kitüntetése alkalmából, Egyházunk üdvözlését püspökünk tolmácsolta, melyet Miklós Imre államtitkár megköszönt. A kitüntettnek erőt és egészséget kívánunk ahhoz, hogy népünk és egyházaink gyümölcsöző kapcsolatainak elmélyítéséért fáradozhassék még hosszú esztendőkön keresztül.

Hírek

Egyházi Képviselő Tanácsunk november 23-án tartott ülését Bartók Béla főgondnok nyitotta meg. A Tanács tagjai örömmel vették tudomásul azt, hogy hódmezővásárhelyi templomunk renoválása befejeződött. Tárgyaltak a kocsordi torony javításáról. A munkálatokhoz dr. Elekes István affia nyújtott segítségét. Az 1985-ös év központi programja a pestiőrinci megújuló gyülekezet templomának renoválása. A Tanács a Teológiai Intézet felügyelőségének tiszteire Mikó István budapesti gondnokot kérte fel, aki nemrégiben érkezett haza ötvenöt éves nigériai kiküldetéséről, melynek

rendjén az ország északi részében egy jelentős víztároló építését vezette.

Budapest XI. kerületében a Villányi útból balra nyílik a Dávid Ferenc utca. 1979-ben, Dávid Ferenc halálának 400 éves évfordulója alkalmából, Bartók Béla főgondnokunk javaslatára, a Fővárosi Tanácsa táblát helyezett el az utca 2. számú házának falán, melyet azóta évente, a novemberi vasárnapon egyháziunk képviselőjében meg szoktunk koszorúzni. 1984. november 18-án, istentisztelet után, két budapesti templomunk híveivel közösen jónéhányan gyülekeztek össze az emléktábla előtt, melyre emlékkoszorút Bartók Béla főgondnok és Huszti János budapesti lelkes helyezették el.

A hazai Református egyház zsinati ülése nov. 15-én, elhalálozott világi elnöke, dr. Zsebők Zoltán, volt Kossuth-díjas professzor helyébe Somogyi Józsefet, a dunántúli egyházkerület főgondnokát választotta meg teljes egyhangúsággal.

Somogyi József Kossuth- és Munkácsy-díjas ismert szobrászművész, főiskolai professzor, már tíz éve tölti be a dunántúli egyházkerület főgondnoki tisztét.

Új, magas tisztében tisztelettel és szeretettel köszöntjük.

Gázfűtés Pestlőrincen

Az ügy kezdődött, hogy a templom előtti kerítéstől egy jó arasznyira, a járdán találtunk egy fém fedőlapot, azzal a felirattal, hogy GÁZ. Hát, ha itt a vezeték a kerítés mellett, próbáljuk meg bevezetni a templomba, a gyülekezeti terembe a gázt. Az ötlet mindenkinek tetszett. „Mindkét budapesti templom fűthető, csak a mienk, amelyik önálló épület, csak pont az nem” — volt a hívek véleménye.

Mennyibe kerülhet, mert a gyülekezet saját erejéből nem tudja megoldani — mondták az óvatosabbak.

Kérjünk költségvetést!

Kovátsné ajánlott egy megbízható szerelőt, az készített egy ötvenezer forint körüli költségvetést, és kérte, hogy egy munkagödört ássunk, lássuk a vezetékét. Ástunk. Pontosabban Molnár János presbiter ásta a lelkész segítségével. Kiásták a gödört, és — meglepetésükre — egy nagy átmérőjű vízvezetékcsövet találtak.

Hát akkor hol a gázvezeték?

Hosszú utánjárás után derült ki, hogy 18 méterre van a templomkert kerítésétől. Aszfaltot, betont kell bontani. Láttuk, hogy önerőből, „társadalmi munkában” nem oldható meg. Akkor Varga Ferenc presbiterünk segített tervezőt találni, és meg kellett bízni a Gázműveket, hogy a kerítésig hozzák be a vezetéket.

Nos, ez a fordulat nemcsak plusz időt, hanem plusz kiadást is eredményezett.

A költségeket az egyházi főhatóság vállalta, s így több, mint egyéves huzavona után, végre gázzal fűtünk.

Az örömhírt a november 25-i gyülekezeti összejövetel meghívóján közzétűk a hívekkel. Így zsúfolt terem hallgatta Orbókné Szent-Iványi Ilona meleghangú áhítatát, és Mikó István gazdag élménybeszámolóját, „Öt év Nigériában” címmel.

A műsort Pálffy Anikó szavallatával és Szász Enikő, a temesvári Állami Magyar Színház művésznőének énekszámaival zártuk.

A torta-árverésen Mikó Barbara jeleskedett eredményesen.

A gázfűtés premierje jól sikerült!

dr.—jj

Lapunk kiadásainak fedezésére, legutóbbi számunk nyomdába küldése óta a következő adományokat kaptuk:

Az Egyesült Államokból George Molnár hívüktől Arkansas államból, aki minden esztendőben felkeres 50 dolláros adományával.

50 svájci frankot adományozott dr. Gyarmathy György zürichi professzor, aki az újévi istentiszteleten és az azt követő fogadáson részt vett magyarul szépen beszélő svájci feleségével együtt, édesapja és nagybátyja társaságában.

Lapunk javára váltjuk be John Buzogány kanadai lakos 25 dolláros és a nem unitárius John L. Ferenczy montreali lakos 20 dolláros csekkjét.

Szép a belföldi adakozók száma is. Konorót Gábor és testvére, elhalt édesanyjuk emlékére 1500 Ft-ot adományoztak. Marosi Sándor és dr. Dalibor Marianne szülei emlékére, Mikó István, Fűrész László, Orosz Anna (NSZK) 500-500 forintot adományoztak.

Dr. Kiss József és ifjabb Bencze Márton 1000-1000 forintot adományoztak.

Gergely Lajostól Franciaországból 428, Demeter Lászlótól Nyírtasról, Koronki Istvántól Sárospatakról 200-200 forint, dr. Danka Pálnétól Nyíregyházáról 250 forint adomány érkezett.

AZ ADOMÁNYOKAT HÁLÁSAN KÖSZÖNJÜK!

Vándor

1984. nov. 28-án a Petőfi adó 14 órakor sugározta fenti című műsorát, Feledy Péter műsorvezető a múlt és a jelen érdekességei között barangolt. E műsorból tudtuk meg, hogy ifj. Bartók Béla főgondnok a térképészet kiváló dolgozója és ezt a kitüntetést mint nyugdíjas mérnök kapta meg és erre nagyon büszke. Több mint ezer darabból álló térképgyűjteménye van, melyeket nyolcvan dobozban őriz, ezek közül többet saját maga rajzolt. Térképei és iránytűje segítségével ő is „vándor” már majdnem az egész világnak és lassan nincs a világon olyan táj, ország, nagyváros, ahol ne járt volna hivatalos küldetésben vagy turistaként. Gratulálunk főgondnokunknak és kívánunk jó egészséget, hogy még hosszú ideig képviselhesse Egyházunkat a világ minden táján.

Dr. Kiss József

A budapesti egyházközség ezévi közgyűlését márc. 31-én, a vasárnapi istentisztelet után tartja a Nagy Ignác utcai gyülekezeti teremben. Külön meghívót nem küldünk!

tem tanácsa nov. 21-én tartott ünnepi közgyűlésén tiszteletbeli doktorává avatta dr. Arthur Schneiert, a New York-i Park East Zsinagóga rabbiját, a Lelkiismeret Felhívása Alapítvány elnökét, a népek és a különböző világnézetű emberek közötti párbeszéd és együttműködés érdekében kifejtett értékes tevékenységéért és e célokat szolgáló sokoldalú tudományos munkásságáért. Az ünnepségen jelen volt Miklós Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke, Esztergályos Ferenc külügyminiszter-helyettes, Nicolas Salgo, az Amerikai Egyesült Államok budapesti nagykövete, dr. Arthur Agstner, az Osztrák Köztársaság budapesti nagykövete és a magyarországi egyházak több vezető személyisége, köztük püspökünk is.

Az avatás napján N. Salgo, a budapesti amerikai nagykövet, vacsorát adott a felavatott tiszteletére, melyen meghívottként részt vett püspökünk is, feleségével együtt.

Az Egyházközi Békebizottság állásfoglalása

Az Országos Béketanács Egyházközi Békebizottsága dec. 7-én Budapesten ülést tartott. Dr. Bartha Tibor püspök elnöki előterjesztésében a hívők békeszolgálatának teológiai alapjaival, a X. Magyar Békekonferencia határozataiból adódó feladatokkal és a hazánk felszabadulásának 40. évfordulójával kapcsolatos békemozgalmi tennivalókkal foglalkoztak. Dr. Aranyos Zoltán főtitkár az 1985. évi országos és helyi munkatervet kialakításának szempontjait ismertette.

Az ülésen elfogadott határozat többek között hangoztatja: az Egyházközi Békebizottság üdvözlí és támogatásáról biztosítja a X. Magyar Békekonferencia állásfoglalását, amely kifejezi szocialista társadalmunk, benne a vallásos emberek békeakarátát, és programot ad az egyetemes magyar békemozgalom további munkájához. A dokumentum ezután felhívja helyi szervezeteit, hogy — dolgozó népünkkel együtt — emlékezzenek meg hazánk felszabadulásának 40. évfordulójáról, érvényre juttatva a hívő emberek felelősségét és elkötelezettségét a közös gondok és feladatok megoldásában.

Ennek az újabb szervezetnek teljes jogú tagja egyházunk is.

A közgyűlésen jelen volt dr. Ferencz József püspök, alelnök, és Huszti János lelkész-püspökhelyettes, a budapesti bizottság titkára.

VISSZATEKINTÉS

lelkészi szolgálatom negyvenedik évfordulóján (1943–1983)

VI.

Az 1943. évi márciusi Egyházi Főtanács Kolozsváron szabályozta a szórványok helyzetét egyházunkban. Az Unitárius Misszió Ház lelkészeinek gondjaira jókora területet bízott. A következő évben — 1944-ben — meg is alakult a Duna-Tiszaközi Unitárius Szórványegyházközség, P. Buzogány Lajos kecskeméti és H. Fejér Domokos rákospalotai atyánkfiai gondnokokká megválasztotta. A tulajdonképpeni munka csak a felszabadulás után kezdődött meg, elég vontatottan, közlekedési és sok más nehézség miatt. Kecskeméten és Szolnokon, ahol nagy hagyományai voltak az unitárius istentiszteletek tartásának, minden nehézség nélkül összegyülekeztünk már 1946-ban, s örvendező lélekkel együtt imádkoztunk. Rákospalotán, Újpesten és Sashalmon a gyermekek hitoktatását is szervezeten végeztük. Nagy előrehaladás történt 1947 első felében. Budapest északi peremvárosaiban ugyanis végigjártam az Elöljáróságok illetékes osztályvezetőit és engedélyt kértem arra, hogy az év eleji lakossági összeíró íveket átlapozhassam. Ez azért volt fontos, mivel ezekről az ívekről kiírhattam az unitárius hívek neveit. Akkor még az ilyen összeíró íveken volt vallási rovat, s ezeket rendre ki is töltötték híveink. Újpesten, Rákospalotán, Pestújhelyen, Rákosszentmihályon, Sashalmon, Mátyásföldön, Rákoshegyen, Rákoskeresztúron, Rákosligen és Rákoscsabán sok tízezer összeíróívet lapoztam át, néhány hónap alatt. Meglepő eredményre jutottam. A felsorolt elővárosokban 250 unitárius atyánkfia lakott a korábbi mintegy százzal szemben. S mivel már 1945 tavaszán a helyi újságban azt olvashattuk, hogy Rákospalotán az unitáriusok templomot építenek, a rákospalotai és pestújhelyi unitárius hívek otthonaiba kopogtattam be, ismerkedtem meg mindannyiukkal, aminek következtében kölcsönössé vált az az óhaj, hogy Rákospalotán kezdjük meg az istentiszteletek tartását. Templomot természetesen nem építettünk, el se kezdtük az építkezést, annál is inkább nem, mert a MÁV-telepen nagyszerű protestáns templom volt, ahol a reformátusok és evangélikusok mellett mi, unitáriusok is helyet kaptunk, magától értetődően. Ez a magától értetődő helyzet úgy állt elő, hogy a 30-as években megépült protestáns templom anyagi alapjaihoz a MÁV hozzájárult. A templom felszentelésekor jelen volt a MÁV vezérigazgató-helyettese, aki nem volt más, mint dr. Szinte János unitárius atyánkfia, az Unitárius Misszió Ház Intéző Bizottságának elnöke. Nem azért volt magától értetődő a mi helyünk ebben a protestáns templomban, mert jelen volt nevezett atyánkfia a templom felszentelésekor, hanem azért, mivel ténylegesen így tervezték és gondolták ezt a MÁV illetékesei is. Ebben a rákospalotai MÁV-telepi templomban kezdtük meg az unitárius istentiszteletek tartását rákospalotai, pestújhelyi és rákosszentmihályi híveink számára. El kell mondanom, hogy ebben a munkában egyre fokozódó mértékben jelen volt az öröm és a hálaérzet. S mivel Sashalmon a Kossuth téri iskolában, a korábbi hagyomány folytatásaképpen szintén megkezdtek az istentiszteletek tartását, a figyelmet és munkát Újpestre fordíthattam. Meglepetésem még fokozódott az itteni híveinkkel való megismerkedés nyomán, s ez abban a készségben jutott részükről kifejezésre, hogy kezdjük meg Újpesten is az istentiszteletek tartását. Meg is kezdtük, minden hónap első vasárnapján, délután gyűltünk össze az István téri református templomban, reményeinken felüli eredménnyel. Hamarosan Rákoskeresztúron is lehetőségünk nyílt istentiszteletek tartására; s ez annak köszönhető, hogy Palatka József atyánkfia rákoskeresztúri otthonában helyet adott nekünk. Később Palatka Józsefet a Szórványegyházközség gondnokává és az Egyházi Főtanács tagjává választottuk; a jó Isten áldja meg őt haló poraiban is. Végül a Rákosokon odafejlődött a helyzet,

hogy a rákoshegyi református templomban kaptunk helyet istentiszteleteink tartására. Itt Albert Jánosné Nagy Zsuzsanna hívünk dolgozott lelkesen a hívek között. Néhány esztendőn át Rákoscsabán, az evangélikus templomban is összegyűltünk, tartósan azonban Rákoshegyen kötöttünk ki. Közben kerékpáron végigjártam Dunakeszi, Alsógöd, Göd, Felsőgöd, Sződliget és Vác unitárius családait s egymás között egyetértve, Felsőgödön kezdtünk istentiszteleteket tartani a ref. templomban. Majd Nagykőrösön és Cegléden is sikerrel próbálkoztunk, családi körben istentiszteletek tartására összegyűltünk. Az Unitárius Élet 1949. évi húsvéti számában egy rövid hír arról adhatott számot, hogy húsvét előtt, húsvét ünnepén és húsvét után a Duna-Tiszaközi Unitárius Szórványegyházközség lelkészei, tíz istentiszteleti helyen, 275 unitárius atyafi számára tartottak istentiszteletet, nagyrésztük úrvacsorával is élt. Az Unitárius Misszió Ház temploma nincs benne ebben a számban, most csak a szórványegyházközség istentiszteleti helyeiről szóltam.

Egy személyes vonatkozású dologról is kell szólnom ezen a helyen. Mégpedig arról, hogy éveken át nem voltam képes arra, hogy palástot készíttsek magamnak. El lehet képzelni, hogy mennyi lelki kint kellett elszenvednem. Valójában 1944 nyarán beadtam a kérvényemet, hogy a Baldácsy-alapítványból segítyt kapjak palástkészítés céljaira. Ez az alapítvány szokott ilyen célú segítyt adni. Megvolt a reményem, hogy én is kapok. Igen ám, de 1944-ben a háború ajtónk elé érkezett, sőt be is lépett otthonainkba; úgyannyira, hogy majd megástuk sírunkat is. Nem volt Baldácsy-alapítványból palástsegély és más utat-módot sem találtam nagy problémám megoldására. Kinlódtam palástügyben, lestem, hogy hol van egy üres palást. A jó Isten úgy látszik azért adta Rákospalotát, hogy ez a nagy gondom megoldódjék. A Rákospalotán lakó Székely Béla atyánkfia ugyanis, a mind gyakoribb érintkezésünk során, érzékelni kezdte az én nagy fájdalmamat, s egyszer hát azt mondja, hogy adományoz nekem annyi moaré (moiré) anyagot, amennyi egy palásthhoz elegendő. Székely Béla ugyanis bőrdíszműves volt, a női táskák belésanyagául moarét használtak, rendelkezésére állott az ilyen anyag. Természetesen az a pusztá tény, hogy volt ilyen moaré-anyaga, még nem föltétlenül jelentette azt, hogy nekem most van palástanyagom. Azért lett ebből nekem palást, mert Székely Bélának nagyon meleg szíve volt, jó szíve volt, s adakozó készsége a Székely családnak még Homoródkarácsonyfalván megszületett, s azóta is elevenen élt. Mindig hálás vagyok szívemben Székely Béla nagy segítségéért, aki aztán nem ezért, hanem ettől függetlenül gondnoka is volt egy cikluson át a rákospalotai gyülekezetnek. S ha már a személyeknél tartok, megemlítem, hogy kiváló gondnokaink, mint Csáka János és Benkő János, mindig nagy támaszt és segítséget jelentettek gyülekezeti munkánkban, itt Rákospalotán. Hasonlóképpen Szolnokon Szűcs Ferencné Sándor Ilonka; Nagykőrösön dr. Genersich Zoltánné Ürmösi Gizi; Hatvanban a Fazekas család, valamint Barabás József és Papp Pálné, Mátyásföldön a Fülöp család, a szülők és leszármazottak, Juci és Márti, s Újpesten még az első között Nemes Nagy Sándor és Szép Gyula. Természetesen a hívek hosszú sorát kellene felsorolnom, de nem lehet, akik a nagy családot alkották.

Még csak annyit, hogy az istentiszteletek tartásán kívül, gyülekezeti napjaink és szeretetvendégségeink is igen sok örömet szereztek.

BENCZE MÁRTON

VÉNDIAKTALALKOZÓ. 1985-ben máj. 5-én de. 11 órai kezdettel tartjuk, úrvacsoraosztással. Előzetes ebédjelentkezést kérünk.

UNITÁRIUS ÉLET 7

Rédiger Elemér,

a budapesti egyházközség egyik legidősebb tagja, november 15-én töltötte be 95. életévét, jó egészségben. E napon dr. Ferencz József püspök, Szent-Iványi Ilona lelkész-

nő kíséretében látogatást tett a családnál és köszöntötte az ünnepeltet, akinek édesapja egykoron Szabéd község unitárius lelkésze volt: Rédiger Géza lelkész, több egyházi énekünk szerzője. A beszélgetés rendjén megemlékeztek az ünnepelt testvéréről, ifj. Rédiger Gézáról, aki marosvásárhelyi gyülekezetünknek volt pásztorja. A testvérek közül körünkben jól ismert volt Abrudbányai Rédiger Ödön gyógyszerész — egyike a 11 gyermeknek — aki pécsi szórványunknak volt évtizedeken át buzgó gondnoka. A jó Isten éltesse jó egészségben Rédiger Elemért kedves feleségével együtt. Ad multos annos!

Hírek

Benczédi Sándor kolozsvári állami díjas szobrászművész, egykori diáktothonunk lakója, az Urbanisztikai Társaság Rákóczi úti termeiben november 20. és 30. között kiállítást rendezett kispasztikáiból. A kiállítást Csúrka István nyitotta meg, kedves szavakkal jellemezve a Budapesten már több kiállításon bemutatkozott nagy erdélyi művész székegy szobrainak néha vidám, gyakran kesernyős humorát. A megnyitón Ferencz Éva énekelt, Jancsó Adrienn vidám székegy történetet mesélt, és egy fiatal művésznő cimbalmozott. Híveink közül sokan tekintették meg a kiállítást és vettek részt a megnyitón.

Sándor Margit kedves hívünket, aki betegsége miatt szobájához van kötve, püspök és Szent-Iványi Ilona alkalmanként felkeresik, hogy magányát megkönnyítsék. Karácsony közeledtével az ifjúsági csoport tagjai közül néhányan szintén felkeresték és gitárzenével, ének-szóval kedveskedtek neki.

Dr. Abrudbányai János egykori teológiai professzor, később kocsordi lelkész emlékére leánya, dr. Varga Lászlóné 500 Ft-ot adományozott az Unitárius Élet javára. Dr. Abrudbányai János hamvai a Farkasréti temetőben pihennek.

Szász Olivér atyánkfiát mély fájdalommal kísértük utolsó útjára a pécsi temetőbe. Pécsi szórványunk egyik leghűségesebb tagja volt. Tragikus váratlansággal, számos szép tervezés félbeszakadásával hagyta itt övét, szerető feleségét és leányát, 58 évesen. A szertartást Szász János dunántúli lelkész végezte, iskolája énekkarral mondott végső búcsút szeretett tanárának.

A Pécsi disputa előtörténetét mutatják be Bencze Márton lelkész dramati-

zált feldolgozásában a novemberi Hőgyes Endre utcai gyülekezeti teremben tartott ünnepségen. Örömmel várjuk a Pécsi disputa további feldolgozását.

Pákozdy László Márton, a tudós református professzor ismertette a Filológiai Közöny 1983. évi évfolyamában Dán Róbert Mathias Vehe-Gilrius-ról írt és kiadott angol nyelvű értékes tanulmányát.

A Magyarországi Szabadegyházak Tanácsa 40 éves fennállása évfordulója alkalmából számos külföldi és hazai egyházi vezető személyiség jelenlétében ünnepségsorozatot rendezett. Az október 31-én megtartott ünnepi ülésen Szakács József elnök foglalta össze a Tanács négy évtizedes munkásságának történetét és méltatta a keretükbe tartozó egyházak szabad és eredményes tevékenységét. Az Állami Egyházügyi Hivatal képviselőjében Sarkadi Nagy Barna általános elnökhelyettes elismeréssel értékelte a Tanács és a hozzá tartozó egyházak munkásságát. Egyházunk képviselőjében dr. Ferencz József püspök, Huszti János püspökhelyettes és Orbókné Szent-Iványi Ilona lelkész vettek részt az ünnepi megemlékezésen.

Dr. Erdős Mihály hódmezővásárhelyi gondnoknak a templom és a hozzá tartozó egyházi épületek külső és belső renoválása rendjén három éven keresztül kifejtett odaadó és áldozatkész munkásságáért az Egyházi Képviselő Tanács köszönetet mondott. Egyben javasolta, hogy a legközelebbi egyházi főtanácsai ülésen dr. Erdős Mihályt tiszteletbeli örökös egyházi tanácsosnak válasszák meg.

Hódmezővásárhelyen Szathmáry Pál presbíter atyánkfiát és fia 26 db csemetéjét ültettek megújult templomunk köré, a kivágott akácfa helyére.

Teológia Intézetünk megnyitásáról és munkájáról, valamint a presbíteri konferenciáról lapunk következő számában adunk beszámolót.

Külföldi hírek

Lelkesszentelő zsinatot tartottak a romániai unitáriusok Tordán 1984. dec. 1-2. napjain. 11 ifjú lelkészt szentelt fel dr. Kovács Lajos püspök. A zsinat szónoka dr. Erdő János egyházi főjegyző volt. Úrvacsrai ágendát Csongvay Attila szentgericele lelkész mondott. A zsinat előestéjén Fazekas Endre dicső-szentmártoni lelkész szolgált az esti istentiszteleten.

Rezi Elek lelkész Budapesten átutazva indult el angliai tanulmányútjára. A Manchester városában levő Unitarian College-ban folytat tanulmányokat. Rezi Elek a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet doktorjelöltje.

George Grieve ny. angol unitárius lelkész, váratlanul elhunyt. 1947-ben, az angol unitáriusok képviselőjében Budapesten is járt.

LAPZÁRTA UTÁN

Árkossy Dezső e. tanácsos és felesége Csép Gizella hosszú szenvedés után Budapesten, leányuk: Huszti Jánosné és férje otthonában váratlanul elhunytak. A pestlőrinci temetőben püspökünk búcsúztatta.

Özv. Poós Béláné sz. Nagy Mária szolnoki lakos, aki ingatlanát egyházunknak ajándékozta, dec. 31-én elhalt.

Lapunk következő számában megemlékezünk kedves halottainkról.

HALOTTAINK

Tövissi Gyula 74-ik évében halt meg szept. 12-én. Sokan ismerték és sokan szerették. Az ő egyházszertő áldozatának volt köszönhető, hogy az utóbbi 8 év rendjén, egy teljes felújítás keretében megszépült belülről, előbb a Hőgyes Endre utcai, majd a Nagy Ignác utcai templomunk. Emlékét kegyelettel őrizzük. Temetése okt. 3-án volt.

Dec. 27-én 91 éves korában, mint gyülekezetünk egyik legidősebb asszonyát, temettük Zsidi Jánosné Józsa Krisztinát. Amíg ereje engedte, mindhárom budapesti templomunk istentiszteleteinek résztvevője volt. 5 gyermeke 9 unokája és 10 dédunokája szeretete vette körül életében és gyászolja most halálában.

Mind Tövissi Gyulát, mind Zsidi Jánosné Huszti János lelkész-püspökhelyettes temette az Új köztemetőben.

Az 1984. évben halottaink még, temettük:

IV. ker., Újpest megyeri temető:

Fülöp Béla 75 éves, nov. 21-én.

Özv. Takács Károlyné Tóth Eszter 80 éves, dec. 11-én.

X. ker., Új köztemető:

Kalmár Tamás 35 éves, okt. 30.

Tamás Ferencné Raffensperger Irén 87 éves, dec. 10.

Sata Gergely 76 éves, dec. 6.

Özv. Varga Pálné Szabó Amália 82 éves, dec. 10.

XI. ker., Farkasréti temető:

Mészáros Kálmánné Szász Veronika 64 éves, nov. 13.

Özv. Kelemen Lajosné Dobolyi Margit 77 éves, dec. 10.

XX. ker., Pesterzsébeti temető:

Farkas József 82 éves, okt. 23.

Tóbiás János 78 éves, dec. 11.

XXI. ker., Csepeli temető:

Farkas Sándor 70 éves, szept. 14.

Jézus hitével a szívében: „En élék, ti is élni fogtok” — őrizzük áldott emléküket.

UNITÁRIUS ÉLET

Laptulajdonos

a Magyarországi Unitárius Egyház

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Ferencz József

Felelős szerkesztő-helyettes:

Szent-Iványi Ilona

V., Nagy Ignác u. 4. Budapest, 1055

Táv.: 113-094

Szerkeszti a szerkesztő bizottság

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a Posta hírlap-üzletében és a Postai Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Evi előfizetési díj 60,- forint

INDEX: 25.842

Egyetemi Nyomda — 84.3178 Budapest, 1985
Felelős vezető: Sümeghi Zoltán igazgató

HU ISSN 0133-1272